

Bruto Nationaal Geluk

Roel Burgler, fotograaf, maakt veel sociale documentaires in ontwikkelingslanden

beeld: auteur

Bhutan, land van de donderende draak, boeddhistisch koninkrijkje verscholen tussen de hoge Himalaya's, is lang van de buitenwereld afgesloten geweest. Tien jaar geleden pas kreeg het televisie en internet, mobiele telefonie is van nog recentere datum.

Tijdens mijn eerste bezoek, tien jaar geleden, ben ik door een, hoogstwaarschijnlijk met rabiës besmette, hond gebeten. Het enige ziekenhuis in de hoofdstad, niet veel meer dan een houten gebouw,

beschikte over antiserum. Ik ben zelden zo opgelucht geweest. Bovendien was de dienstdoende arts uitermate vriendelijk, en hoefde ik niets te betalen. Gezondheidszorg is gratis in Bhutan, ook voor buitenlanders.

Inmiddels is dit Jigme Dorji Wangchuck ziekenhuis, genoemd naar de derde koning, opgewaardeerd tot nationaal verwijs- en academisch ziekenhuis, is er een groot nieuw stenen gebouw bijgekomen met

Veel patiënten wachten op hun beurt

Een oude man met pet op aan het infuus in bed op zaal; zijn vrouw zet spullen op zijn kastje.

Medisch student behandelt wond van een oude vrouw onder toezien oog van een ervaren verpleegkundige.

Elke dag vier tot tien gevallen van huiselijk geweld tegen vrouwen

350 bedden, het dubbele van voorheen, en staat er alweer een nog nieuwer gebouw naast. Het oogt professioneel en modern, alle administratie en de medische dossiers worden met de computer gedaan, er zijn CT- en MRI-scanners, en een heuse fysiotherapieafdeling met moderne apparaten. Er is een gratis opvangtehuis voor arme mensen van buiten de stad die naar het ziekenhuis moeten.

Hoewel de overheid Bruto Nationaal Geluk als leidraad hanteert, in plaats van de westerse nadruk op het materiële bruto nationaal product, vrijwaart dat de samenleving niet van gewone wereldse narigheid. 'Leverziekte als gevolg van

alcoholmisbruik', vertelt voorlichter Tashi Kunsel, 'is een belangrijke doodsoorzaak de laatste jaren. Verder krijgen we iedere dag vier tot tien gevallen van huiselijk geweld tegen vrouwen.' In het rijtje veel voorkomende ziektes als dysenterie, huid- en worminfecties, malaria, zwangerschaps- en kinderziektes, en zweren van de slokdarm, maag en darmen (wat gerelateerd zou zijn aan de grote hoeveelheid hete pepers die de Bhutanesen verorberen), vind je ook de seksueel overdraagbare aandoeningen.

Het totale aantal patiënten schommelt de laatste jaren rond de 450.000 per jaar, tussen de 1000 en 1500 per dag, het aantal opgenomen patiënten tussen de 6000 en 7000 per jaar. Er werken zo'n 60 artsen, 180 verpleegkundigen en bijna evenveel medische technici. En alles, aldus de

Een arts maakt een echo van een jongetje.

Een arts onderzoekt een monnik.

Een arts-assistent van een oogafdeling neemt een oogtest af.

Patiënten wachten bij een loket op de uitslagpapieren van radiologie.

voorlichter, met een budget van bijna 2 miljoen euro per jaar.

Opvallend, zeker in vergelijking met de omringende landen, is het grote aantal vrouwelijke specialisten. Bij de operatie die ik heb gefotografeerd, was alleen de anesthesioloog een man.

Het ziekenhuis kan niet alles doen. Er is bijvoorbeeld geen afdeling cardiologie. Daarom wordt er nauw samengewerkt met een aantal Indiase ziekenhuizen (waar men patiënten naar kan verwijzen) en met het Koninklijk Instituut voor Gezondheidswetenschappen, dat verplegend personeel, medische technici en eerstelijnsgezondheidswerkers opleidt. Voor 2011 staat een medische faculteit gepland, zodat ook artsen in het ziekenhuis kunnen worden opgeleid.

Operatie door vrouwelijke Bhutanese chirurgen en assistenten. Vrouwen in Bhutan hebben veel meer kansen en er is meer gelijkheid met mannen dan in omringende landen.